

4. A PATRA ÎNTÂLNIRE: *Cum iertăm?*

CELE 7 SACRAMENTE. REZOLVAREA CONFLICTELOR

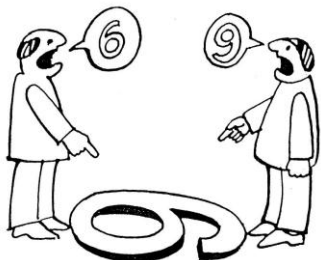
De ce anume depinde succesul încercării de a rezolva conflictele? Depinde de *rezultatul pe termen lung*: dacă conflictul a dus la clarificarea așteptărilor, la reducerea tensiunii, la o viziune mai realistă, la rezolvarea unei probleme practice de conviețuire, atunci rezoluția este una bună.

I. RĂDĂCINILE CONFLICTELOR

Conflictele țin de viață. Deși ne dorim relații fără conflicte, ele sunt necesare. Dacă în conflicte evităm să îl rănim pe celălalt, conflictul va *duce la aprofundarea relației*. În acest proces ne ajută dacă conștientizăm unele rădăcini ale conflictelor:

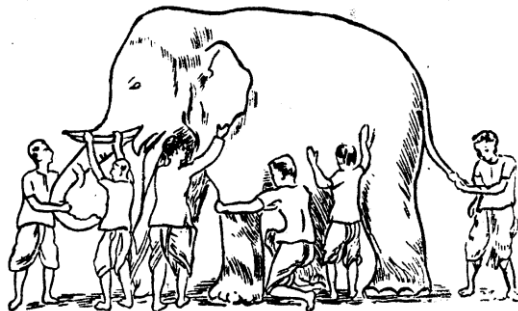
1. **"Bagajele"** (moștenirea spirituală) cu care sosim din familia originală în noua relație sunt diferite. În fiecare familie se accentuează valori diferite. În cazul unui conflict (de ex. cum gestionăm banii, cum disciplinăm copiii) este bine să vedem ce au făcut părinții noștri în asemenea situații. Modelele moștenite (valori, așteptări, comportamente) inconștiente duc la conflicte.

2. **Diferențele** de gândire (de ex. analitic, sintetic), de temperament, de gusturi, de necesități (ex. curățenie, viață socială, etc.) pot duce la conflicte. Cu timpul aceste necesități, gusturi, interese se și schimbă, și pot duce la noi conflicte. Mai ales la începutul căsătoriei toate aceste diferențe nu sunt percepute, partenerii cred că celălalt *"gândește, simte la fel"*. Conflictul apare atunci când nu vedem diferența, și atunci nici nu o putem accepta. De multe ori se căsătoresc persoane cu caractere complementare. Acest lucru este bun, pentru că familia va avea mai multe resurse, dar *caracteristica atractivă opusă a partenerului devine și sursă de conflict*.

3. **Așteptările față de partener de multe ori nu sunt realiste**, fiind distorsionate în mod pozitiv în îndrăgostire. Cei doi trebuie să învețe să vadă și să accepte și slăbiciunile celuilalt. Și caracteristicile pozitive pot avea un aspect negativ, și invers la fel. (ex. activ – pasiv)

4. **Proiecția conflictelor interioare inconștiente**. În fiecare relație de intimitate se întâmplă să proiectăm propriul conflict inconștient asupra partenerului.

5. **În relațiile de intimitate nu dorim să fim pe "locul II"** și intrăm în competiții de genul "cine are dreptate?". (elefantul și cei șapte orbi)

6. **Necesitățile noastre se schimbă** aproape neobservat, iar dacă noi nu vorbim despre acestea, partenerul nu se acomodează la noile schimbări.
7. Atunci când intrăm în **obișnuință** nu mai observăm lucrurile bune, lucrurile mărunte, semnele iubirii și atenției și din partea celuilalt vom observa numai lipsurile.

II. ARTA IERTĂRII

Iertarea este foarte importantă într-o căsătorie. În unele cazuri nu putem ierta din motive care țin de istoria noastră de viață: există o vulnerabilitate dintr-o relație anterioară sau din timpul copilăriei. În asemenea situații poate fi nevoie de un ajutor calificat. Viața de credință și religia ne ajută mult în a performa această artă a iertării. Și noi suntem iertați ...

CELE 7 SACRAMENTE

Mântuitorul nostru Isus Cristos a binevoit să ne lase nouă tuturor, șapte râuri prin care să se verse în inimile și sufletele noastre harul lui Dumnezeu și aceste șapte râuri nu sunt altceva decât cele șapte sacramente pe care le știm cu toții. Pentru fiecare creștin este de cea mai mare importanță să cunoască bine natura fiecărui sacrament, pentru a le primi bine și pentru ca primirea lor să aducă rod în viața de zi cu zi. Unii creștini au ideii greșite despre ele, și din pricina acestei ignoranțe mulți primesc sacramentele fără folos, ba uneori chiar în dauna sau defavoarea lor, întru-cât n-au dispozițiile necesare primirii unui sacrament și așa în loc să primească harul lui Dumnezeu, își încarcă sufletul cu alte păcate mai grave - numite sacrilege.

Catehismul Bisericii Romano-Catolice dă următoarea definiție : « Un sacrament sau o taină este un semn văzut, orânduit de Isus Cristos, prin care dobândim harul nevăzut, pentru sfințirea sufletelor noastre ».

Pentru a înțelege bine ce este un sacrament, trebuie să ne amintim că, în bunătatea sa nesfârșită, Dumnezeu a voit să acomodeze sau să potrivească religia cu firea și trebuințele noastre umane. « Dacă noi am fi numai suflet - spune Sf. Ioan Gură de Aur - și n-am avea și trup, Dumnezeu ne-ar fi dat o religie cu totul sufletească, fără nici un amestec de materie. Dar fiind compuși din trup și suflet și fiind destinat acest trup și acest suflet să viețuiască împreună și să se ajute reciproc, pentru a da lui Dumnezeu cinstea cuvenită, *ne trebuie anumite semne exterioare(din afară), care să ne ajute sufletul și trupul să se ridice, cu ușurință, de la lucrurile materiale spre cele spirituale*, precum și pentru a da pildă vie altora prin practicarea sau participarea la cult realizând astfel o societate religioasă care să ridice demnitatea omului căzut

în păcat. Iată, aşadar şi motivul pentru care avem atâtea lucruri materiale prezente şi în religie : biserici mari şi somptuoase, haine bisericesti scumpe, cântece şi sărbători fastuoase şi înălţătoare, slujbe şi ceremonii, icoane şi statui ...etc, şi toate aceste semne au fost şi sunt orânduite pentru a ne stârni credinţa, pentru a ne însufleţi evlavia şi pentru a servi în acelaşi timp ca legătură de unire între credincioşi.

Din acest motiv, Dumnezeu, deşi ne-ar putea da harul sfinţitor fără ajutorul vreunui semn exterior, totuşi, nu ni-l oferă decât prin mijlocirea şi sub vălul lucrurilor materiale, precum :apa la Botez, uleiul la Mir ... etc., împreună cu, cuvintele ce se rostesc la fiecare sacrament. Si aceste lucruri le vedem, le simţim, le auzim.

Dumnezeu a orânduit aceste semne din două motive : pentru a însemna, arăta harul pe care un sacrament îl conţine şi pentru a oferi acest har în realitate.

- mai întâi pentru a însemna sau arăta harul. Natura unui semn este nu numai de a ne cunoştiinţa lui însuşi, a ceea ce este în sine, dar şi a unui lucru deosebit pe care-l semnifică : de pildă : fumul este semnul focului, urma piciorului în praf este semn că prin acel loc a trecut cineva. Tot aşa lucrurile sau semnele folosite la sacramente arată harul lui Dumnezeu pe care noi îl primim în suflet. De exemplu : când preotul botează un copil ce vedem ? vedem cum preotul varsă apă pe capul copilului şi aceea apă turnată pe capul copilului este un semn care ne arată că prin puterea Duhului Sfânt, sufletul aceluia copil este curăţit de păcatul strămoşesc şi este împodobit cu harul sfinţitor. Pe acest har noi, nu-l vedem cu ochii trupului, dar suntem siguri că el coboară în suflet şi-l spală de păcate şa după cum apa curăţă trupul de orice mizerie.

- In al doilea rând sacramentul dă sau conferă harul sfinţitor. Sacramentele nu sunt numai nişte semen goale care ar închipui harul, dar il conferă în realitate. Aceasta este, de altfel deosebirea dintre legea veche şi cea nouă: legea veche avea sacramente precum: tăierea împrejur, mielul pascal, ...etc, dar acestea, după cum spune Sfântul Paul, nu aveau nici o putere de a sfinţi, ci numai de a închipui harul, pe care-l primim prin sacramente.

Cum se oferă harul? În virtutea şi puterea ce o au în sine, sacramentele nu atârnă de evlavia şi vrednicia aceluia care le administrează. Precum nici medicamentul nu atârnă de însuşirile medicului, tot aşa nici efectul sacramentului nu depinde de însuşirile bune sau rele ale preotului, sau persoanei care le administrează, ci de puterea pe care le-a dat-o însuşi Cristos Isus. Astfel dezlegarea la spovadă dată de un preot sfânt are aceeaşi valoare ca şi dezlegarea unui preot nevrednic.

Mai departe: sacramentele nu atârnă nici de bunătatea celui care le primeşte. Pentru a nu greşi trebuie notat că sacramentele cer anumite dispoziţii de la cel care le primeşte, de exemplu : căinţa la spovadă.

Sacramentele noi Legi sunt șapte: Botezul, Mirul, Euharistia, Pocăința, Ungerea bolnavilor sau Maslul, Preoția și Căsătoria. Prin acestea Isus Cristos a voit să prevadă toate lipsurile vieții noastre sufletești, precum și ca să ne fie ajutor în cele trupești.

De fapt șapte sunt și lucrurile necesare vieții trupești a omului: să se nască, să crească, să se hrănească, să-și redobândească sănătatea, dacă a pierdut-o, să-și repare puterile slăbite de boală sau de oboseala zilnică prin odihnă, să perpetueze succesiunea superiorilor care să-l conducă pe om și să-și perpetueze specia și neamul. La fel în viața sufletească avem aceleași lipsuri. Astfel: Botezul ne dă viața sufletului, făcându-ne creștini; Mirul ne întărește în această viață nouă de creștini; Euharistia hrănește viața de creștin; Pocăința ne redă viața de creștin, dacă am pierdut-o printr-un păcat grav; Ungerea de pe urmă sau maslul ne întărește în slăbiciunile bolilor sufletești sau trupești și ne întărește pentru a fi pregătiți pentru momentul morții; Preoția ne dă păstori pentru suflet și conducători ai sfintei Biserici pentru a ne conduce spre patria cerească; iar Căsătoria înmulțește ceata sau poporul creștin sau membrii Bisericii. Iată, așadar cât de bine și frumos, prevăd sacramentele toate lipsurile vieții de creștin și cât de bine sunt potrivite și pentru nevoile noastre trupești.

Dine ce se compune fiecare sacrament?

Trei sunt lucrurile sau elementele din care se compune sau este alcătuit fiecare sacrament. **1. Materia; 2. Forma. 3. Ministrul sau oficiantul sacramentului.** 1. Materia: este lucrul de care se folosește fiecare sacrament: cum este apa la Botez, uleiul la Mir, pâinea și vinul la Euharistie, etc. 2. Forma: în timp ce se folosește materia oficiantul sau slujitorul sacru rostește câteva cuvinte care sunt forma sacramentului care-i determină caracterul. Așa de exemplu la Botez: „eu te botez în numele Tatălui ...”, la sacramentul pocăinței: „Eu te dezleg de păcatele tale în numele Tatălui ...”. 3. Ministrul: este persoana care administrează sacramentul, cu intenția sau cu gândul de a face ceea ce dorește Biserica. Despre toate acestea vom mai reveni la fiecare sacrament în parte. Aceste trei elemente sunt absolut necesare pentru a forma un sacrament. Dacă lipsește un singur element din cele trei, atunci nu se mai poate vorbi despre sacrament.

Cu alte cuvinte aceste trei elemente trebuie să fie prezente la toate sacramentele pentru a se verifica validitatea și liceitatea unui sacrament. Toate cele trei elemente sunt determinate de Isus Cristos, autorul tuturor sacramentelor, astfel încât ele nu pot fi schimbate niciodată.

Efectele sacramentelor: 1. primirea harului sfințitor; 2. primirea harului sacramental; 3. imprimarea caracterului.

1. Primirea harului sfințitor: este efectul tuturor sacramentelor și acest har poate fi considerat din două puncte de vedere sau sub două aspecte; în primul rând întrucât din păcătoși, prin primirea harului sfințitor, devenim dreți în fața lui Dumnezeu și în fața oamenilor, iar în al doilea rând dacă harul sfințitor este primit de cel care îl are deja, acesta devine și mai drept. Două sunt sacramentele care ne dau harul cel dintâi, adică sacramentele care fac în cel care le primește trecerea de la starea de om păcătos la cel de om drept, de la

starea de fii ai întunericului la starea de fii sau prieteni ai lui Dumnezeu, de aceea se mai numesc și sacramentele morților, adică aceste două sacramente sunt destinate celor care sunt în păcate grele, cu alte cuvinte morți sufletește. Aceste două sacramente sunt: Botezul și Pocăința. Celelalte cinci sacramente ne dau cel de-al doilea har și sunt denumite, aceste cinci sacramente, sacramentele celor vii, pentru că acestea sunt destinate celor care sunt deja în starea harului sfințitor și sunt astfel vrednici de a primi un nou sacrament. Dacă un creștin sau un om ar primi un sacrament din cele cinci sacramente ale celor vii în stare de păcat grav, ar săvârși un sacrilegiu sau o profanare a sacramentului primit și peste toate nu s-ar face vrednic nici de roadele sacramentului primit.

2. Primirea harului sacramental. Harul sacramental este un har deosebit (special), propriu fiecărui sacrament. Astfel fiecare sacrament are, sau conține un scop anume voit de Dumnezeu. Dacă fiecare sacrament nu ar fi avut, conținut un har special Dumnezeu nu ar mai fi creat șapte sacramente ci numai unul singur, însă fiecare sacrament corespunde unei stări a sufletului sau trupului omului într-un anumit moment dat. Așadar fiecare sacrament conține un *har deosebit*, oferă un *ajutor deosebit*, într-un *moment deosebit*, pentru a ajunge astfel la scopul pentru care un sacrament a fost creat. Astfel avem ca exemplu: Sacramentul Botezului – are ca scop special să ne facă asemenea lui Isus Cristos prin iertarea păcatului strămoșesc și a tuturor păcatelor săvârșite înainte de primirea acestui sacrament. După primirea harului sfințitor, prin sacramentul botezului sau prin sacramentul pocăinței, iată că Dumnezeu ne oferă și ajutoarele necesare spre a rămâne în această stare: astfel avem Sfânta Euharistie, care a fost orânduită ca să ne fie hrană sufletului și să alimenteze în noi credința, speranța și dragostea. Așadar toate sacramentele, odată cu harul sfințitor ne dă și acest ajutor deosebit, necesar spre atingerea scopului final pentru care fiecare sacrament în parte a fost orânduit sau destinat spre un ajutor deosebit omului într-o situație deosebită. Acest ajutor așadar, se numește har sacramental.

3. Imprimarea caracterului. În sfârșit sunt unele sacramente, din cele șapte, care întipăresc în sufletul persoanei care le primește, un caracter, o pecete, un semn deosebit, prin care omul se consacră sau se consfințește lui Dumnezeu, fie ca și creștin – la botez, fie ca soldat al lui Cristos – la Mir, fie ca și slujitor al altarului – la Sfânta Preoție. Acest semn, numit caracter, nu se șterge niciodată din sufletul celui care primește un astfel de sacrament. Un creștin, spre exemplu poate deveni necredincios sau nepracticant, dar semnul sau caracterul primit spre exemplu la Mir, va rămâne de neșters pe vecii vecilor, indiferent de starea sufletului de după această viață pământească. Astfel sacramentele botezului, mirului și preoției imprimă acest caracter de neșters, motiv pentru care ele nu se pot repeta și nu se pot da sau administra decât o singură dată în această viață.

Concluzia. Ne oprim aici cu considerațiile sau cu reflexia noastră privind sacramentele în general. Înainte de a trece la fiecare sacrament în parte ar mai fi de notat următoarele aspecte pe care fiecare creștin sau persoană în parte ar trebui să le conștientizeze cât mai mult în viața personală, în viața de familie sau ca membru al societății Bisericii sau al societății civile. Dacă atât de mare este bunătatea lui Dumnezeu față de noi oamenii și atât de mare grija sa

față de fiecare persoană în parte încât a prevăzut sau s-a îngrijit și se îngrijește mereu să ne dea mijloacele necesare pentru o viață fericită aici și pregătire adecvată pentru viața veșnică, ne-a dat cu alte cuvinte toate mijloacele pentru mântuire, ne întrebăm atunci câtă recunoștință și responsabilitate se recere din partea noastră? Din nefericire, trebuie spus și următorul aspect: sunt creștini sau persoane, care tăgăduiesc sau nu recunosc sacramentele date de Dumnezeu, iar alții, mai mult decât atât, chiar le profanează primindu-le cu nevrețință, spre osânda lor, astfel, în loc să le fie unelte spre mântuire, le sunt unelte sau mijloace spre condamnare.

III. REZOLVAREA CONFLICTELOR

A. Căi care nu duc la rezoluție:

1. Metode pasive

- a. **Evitarea conflictelor** – duce la răcirea relației, la înstrăinare.
- b. **Implicarea unei persoane terțe** – în speranța că i se va da dreptate (rudă, prieten, coleg, etc.)

c. **Relații în triunghi.**

Partener

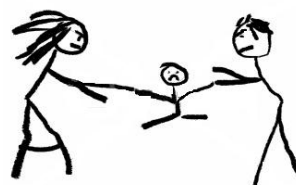

Copil/muncă/amant(ă)

Partener

2. **Încercări agresive** (sunt mai bune decât primele, există cel puțin situația "față în față"). Nu duc la rezolvarea conflictului pentru că la agresivitate, celălalt va răspunde prin atitudine defensivă.

- a. Acuzări
- b. Plângere
- c. Generalizare - "tu niciodată, tu mereu"
- d. Analizarea celuilalt – "este așa pentru că tu ... / pentru că tu nu ..."
- e. Certuri – nu se duce discuția până la capăt

3. **"Jocuri":** rezoluții pe *jumătate sincere*. Atunci când nu ne asumăm responsabilitatea intrăm în jocuri.

Jocul: "Dacă n-ai fi tu..."

PĂRINTE – COPIL: o femeie timidă și anxioasă își alege un bărbat care să o domine (poate fi și invers)

Femeia : temeri, se plânge că ar putea face diverse lucruri dacă n-ar fi bărbatul ei care o împiedică

Bărbatul: nevoia de control, care îi face practic "un favor" femeii interzicându-i anumite lucruri de care ea se teme oricum

Jocul "Ghicește ce vreau..."

PĂRINTE – COPIL: Partenerul-copil trebuie să ghicească ce nevoi are celălalt, dar nu le poate satisface și astfel celălalt (în rolul de părinte) îi va reproșa constant că nu-l înțelege și deci nu-l iubește.

Partenerul părinte: o nevoie inconștientă de dragoste și apartenență, dar își caută un partener incapabil să i-o ofere

Jocul : "Uite cât de tare mă străduiesc..." Când unul dintre parteneri dorește să termine relația și se simte vinovat din aceasta cauză, va răspunde la încercările celuilalt de a salva relația, dar va face în așa fel încât să-i arate ca de fapt nimic nu dă roade.

B. Rezoluții de succes

Conflictele se rezolvă cu succes atunci când fiecare își asumă responsabilitatea: își asumă interesele, necesitățile, dar și greșelile proprii. În încercarea pasivă persoana nu își asumă propriile interese, iar în încercarea agresivă nu își asumă interesele partenerului și a relației. În "jocuri" se evită asumarea responsabilității.

În căsătorie sunt trei "persoane" a căror interese trebuie armonizate: PARTENERII ȘI RELAȚIA. Nu poate să fie bun ceva pentru unul fără să fie bine pentru ceilalți doi (partenerul și relația).

Singura șansă de succes este de a ne asuma responsabilitatea. Nu putem schimba personalitatea celuilalt, dar dacă ne asumăm responsabilitatea pentru interesele partenerului și interesele proprii, avem dreptul și puterea să formăm relația.

Atitudinea responsabilă: nu vrem să câștigăm sau să "batem".

Una dintre metodele de rezolvare a conflictelor în mod responsabil este:

"SĂ CERI ÎN AȘA FEL ÎNCÂT SĂ PRIMEȘTI."

Pentru a practica această metodă este nevoie de disciplină, dar este o metodă eficientă, care va ajuta partenerul nostru să ne ofere, dacă îi stă în putință, ceea ce avem nevoie.

1. **Cererea:** nu numai cuvintele contează. Atunci când cerem trebuie să fim pregătiți și pentru refuz, prin aceasta îi dăm libertate celuilalt să facă ceea ce dorește. Partenerul va simți dacă refuzul lui va avea sau nu consecințe negative. Deschiderea celui care cere îl asigură pe celălalt că este pregătit și pentru negociere, în cazul în care partenerul nu ne poate îndeplini cererea așa cum dorim, atunci când dorim. (diferența dintre pretenție și cerere)
2. **Ce anume cerem?** Putem să cerem numai ceea ce ne poate oferi partenerul. Putem să cerem numai schimbare de comportament, nu de sentimente, pentru că nu este în puterea lui să controleze în totalitate ceea ce simte la un moment dat. Nu putem să cerem să-și schimbe personalitatea. Trebuie să renunțăm la iluzia romantică: "dacă nu face cu drag, mai bine să nici nu facă." Nu este o așteptare realistă să-I cerem partenerului să simtă plăcere atunci când ne face o favoare. (de ex. mersul la teatru, la meci de fotbal, etc.)
3. **Să cerem lucruri concrete.** Pentru aceasta mai întâi trebuie să ne clarificăm nouă înșine ceea ce vrem și de ce dorim un lucru. Dacă cerem la modul general, partenerul nu ne va putea oferi nimic. (ex. a face curat = a aspira sămbătă)
4. **Să cerem în mod "obiectiv".** Să cerem atunci când este potrivit, când avem și noi dispoziția necesară, nu suntem sub influența unor sentimente care l-ar putea obliga pe partenerul nostru să adopte o atitudine defensivă.
5. **Să ne exprimăm mulțumirea pentru ceea ce primim.**

Povestea elefantului și orbilor ...

Cândva demult trăia un rege care chemându-si servitorii le-a spus:

- Adunați-vă cu toții, servitori credincioși, apoi mergeți de strângeți la un loc pe toți oamenii născuți orbi din împărăție, pentru a le arăta un elefant.

- Prea bine, mărite rege, au spus servitorii, după care fiecare a plecat spre a îndeplini voia regelui lor.

Când toti cei născuți orbi au fost adunați în locul desemnat de rege, acesta a venit în mijlocul lor și le-a spus:

- Acesta este un elefant.

Apoi unui orb i-a prezentat capul elefantului, altui orb i-a prezentat trompa, altuia urechea și așa mai departe, spunându-i fiecăruia că ceea ce i-a arătat a fost un elefant.

De fiecare dată când regele prezenta elefantul unui orb, îl întreba pe acesta:

- Așadar orbule, ai văzut cum arăta un elefant? Spune-mi acum, ce fel de lucru este un elefant?

Cei cărora li s-a prezentat capul elefantului au spus ca elefantul este ca o oala. Apoi cei cărora li s-a arătat urechea au spus că elefantul este ca un coș de fructe; cei cărora li sa-u arătat colții de fildes ai elefantului au spus că elefantul este ca un plug; cei cărora li sa-u arătat trunchiul elefantului au spus că elefantul este ca un grânar; cei cărora li sa-u arătat picioarele au spus că

elefantul este ca și coloana care susține un templu; cei cărora li sa-u arătat coada au spus că elefantul este ca o perie.

Apoi toți orbii adunați în acea piață au început să se îmbrâncească și să țipe:

- Așa arăta elefantul!

- Ba nu, elefantul nu arată așa!

- Ba da!

- Ba nu!

În curând lucrurile au scăpat de sub control și orbii s-au luat la bătaie.

TEMA DE CASĂ nr. 4:

Discutați împreună despre următoarele întrebări:

1. Avem conflicte în următoarele domenii:	Deseori	Uneori	Niciodată
Educarea copiilor Relația cu părinții Relația sexuală Timpul petrecut împreună Finanțele Gospodărie (curățenie, bucătărie, cumpărături, etc.) Alte domenii			
2. Eventualele conflicte le putem rezolva în următoarele domenii:			
Educarea copiilor Relația cu părinții Relația sexuală Timpul petrecut împreună Finanțele Gospodărie (curățenie, bucătărie, cumpărături, etc.) Alte domenii			

Discutați în continuare:

3. Ce anume este caracteristic pentru situațiile noastre de conflict ?

4. Ce este mai important pentru mine: să câștig o ceartă sau să caut interesele comune?

5. Când și de ce nu găsim rezolvare comună?

6. Dacă ne putem ajunge la un compromis din prima, reluăm discuția ulterior regândind tema conflictului și în condiții mai calme ? Dacă nu, de ce nu?

7 tactici de luptă necinstite

Învată să lupți cinstit. Abține-te de la:

GENERALIZARE: *mereu, întotdeauna, niciodată, ...*

OMORUL CARACTERULUI: *tu ești așa, ...*

A BĂGA ÎN CEAȚĂ: aluzii, acuzații "cețoase"

A FACTURA DIN URMĂ: în loc să răspundem la supărarea sau jignirea actuală a partenerului îi contabilizăm greșelile din trecut. *"eu ți-am făcut asta, tu mi-ai făcut aia, suntem chit ..."*

A BOMBARDA: a întocmi și enunța o listă lungă și detaliată de păcate ale partenerului, care de obicei nu au nimic de a face cu problema curentă !

A CREȘTE MOLII: a arhiva plângeri - pentru ani și decade - și a le dezarhiva exact la momentul potrivit pentru a da lovitura ...

A SCUIPA ÎN SUPĂ: a folosi comentarii pasiv-agresive pentru a pune vina pe cealaltă persoană (sarcasm)

Rugăciune: *In 18, 15-18; 15,27 21, 15-19 Lepădarea lui Petru și iertarea*

Iar Simon Petru și celălalt discipol îl urmau pe Isus. Acel discipol era cunoscut marelui preot și a intrat împreună cu Isus în curtea marelui preot, ¹⁶ în timp ce Petru stătea afară, în fața porții. Atunci celălalt discipol, care era cunoscut marelui preot, a ieșit și a vorbit cu portăreasa și i-a lăsat și pe Petru să intre. ¹⁷ Servitoarea portăreasă i-a spus lui Petru: "Nu cumva ești și tu dintre discipolii aceluia om?" El i-a zis: "Nu sunt". ¹⁸ Stăteau acolo servitorii și cei din gardă; făcuseră un foc pentru că era frig și se încălzeau. Și Petru stătea cu ei și se încălzea. V-am spus acestea ... ²⁷ Și voi veți da mărturie, pentru că de la început sunteți cu mine. După ce au stat la masă, Isus i-a spus lui Simon Petru: "Simon, fiul lui Ioan, mă iubești mai mult decât aceștia?" El i-a zis: "Da, Doamne, tu știi că te iubesc". El i-a spus: "Paște mieluseii mei!" ¹⁶ El i-a zis iarăși, a doua oară: "Simon, fiul lui Ioan, mă iubești?" El i-a spus: "Da, Doamne, tu știi că te iubesc". I-a zis: "Paște oile mele!" ¹⁷ I-a zis a treia oară: "Simon, fiul lui Ioan, mă iubești?" Petru s-a întristat pentru că i-a zis a treia oară: "Mă iubești?" și i-a spus: "Doamne, tu știi toate, tu știi că te iubesc". Isus i-a zis: "Paște oile mele!" ¹⁸ Adevăr, adevăr îți spun: când erai mai tânăr, te încingeai singur și te duceai unde voiai. Însă, când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile ^d și te va încinge un altul și te va duce unde nu vei voi". ¹⁹ Dar aceasta a spus-o, arătând cu ce moarte îl va preamări pe Dumnezeu. După ce a spus aceasta, i-a zis: "Urmează-mă!"